

Priručnik za edukaciju o suzbijanju i sprječavanju nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata kroz volontiranje

Sadržaj

- [1. Kontekst](#)
- [2. Svrha priručnika i cilj edukacije](#)
- [3. Sudionici](#)
- [4. Program edukacije](#)
- [5. Ciljevi učenja](#)
- [6. Ishodi učenja](#)

1. Kontekst

Nasilje nad ženama i obiteljsko nasilje sveprisutno je diljem EU-a. Prevelik broj žena i djevojaka postaje žrtvama silovanja, uznemiravanja i zlostavljanja. Procjenjuje se da se s nasiljem suočava jedna od tri žene u EU-u. Svaka druga žena doživjela je seksualno uznemiravanje. Jedna od 20 žena izjavila je da je bila silovana. S druge strane, obiteljsko nasilje ili tzv. „partnersko nasilje” jedno je od najčešćih oblika nasilja s kojim se žene suočavaju. Stopa nasilja na internetu također je u porastu, a ono je usmjereno na žene u javnom životu, poput novinarki i političarki. Svaka druga mlada žena doživjela je rodno uvjetovano nasilje na internetu. Osim toga, žene doživljavaju nasilje i na radnom mjestu: otprilike trećina žena u EU-u koje su se suočile sa seksualnim uznemiravanjem doživjele su ga na poslu.

Rat u Ukrajini žene u Europi također je izložio raznim oblicima nasilja i povećanoj stopi rodno uvjetovanog nasilja, kako na neposrednom području ratnog sukoba tako i u zemljama u kojima traže azil ([Berlin, Campa, 2022](#)). Vrste nasilja koje žene doživljavaju tijekom ratnih sukoba variraju od proizvoljnog ubijanja, mučenja, trgovine ljudima, seksualnog nasilja i prisilnog braka pa sve do ograničavanja pristupa osnovnim uslugama ([OHCHR](#)).

U suvremenoj Europi ne bi trebalo biti mjesta nasilju nad ženama i obiteljskom nasilju. Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) osigurava zaštitu žena od svih oblika nasilja te pravo na primanje trenutne i učinkovite podrške.

Dana 8. ožujka 2022. godine, u okviru tekućeg rada Komisije na rješavanju rodno uvjetovanog nasilja i promicanju jednakosti, Europska komisija donijela je prijedlog direktive za suzbijanje nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja u cijeloj Europskoj uniji. Cilj je Direktive kriminalizirati silovanje na temelju nedostatka pristanka, genitalno sakaćenje žena i nasilje na internetu, što uključuje: dijeljenje intimnih fotografija bez pristanka, uhođenje na internetu, uznemiravanje na internetu te poticanje na nasilje ili mržnju na internetu.

Nasilje u obitelji i rodno uvjetovano nasilje ozbiljni su problemi čije suzbijanje i sprječavanje zahtijevaju višestrani pristup. Važan je korak izgradnja kapaciteta volonterskih organizacija i volontera za prevenciju i pružanje podrške žrtvama nasilja u obitelji. Važno je pružiti podršku i pomoć žrtvama nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja. To se može postići volonterskom potporom kroz savjetovanje i skloništa za žene. Žrtve nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja potrebno je poticati da zlostavljanje prijave. To se može postići uspostavljanjem sigurnog i povjerljivog mehanizma za prijavu nasilja koji uključuje educirane ljude, među njima i volontere, zadužene za planiranje i provedbu, kao i kroz pružanje zaštite žrtvama od odmazde.

Bez obzira na njegov oblik, nasilje ima velik utjecaj. Ono uništava i skraćuje živote, uzrokuje bol i patnju i često je dio brzih društvenih promjena. Područje nasilja obuhvaća rat, terorizam,

sekuritizaciju, etničko „čišćenje”, obiteljsko nasilje, nasilni zločin i zločin iz mržnje. Vrste nasilja uvelike se razlikuju ovisno o razini i razmjerima koji se razmatraju: međuljudsko, kolektivno, međugrupno i međudržavno. Razina inteziteta, organiziranosti i institucionaliziranosti varira do te mjere da ponekad može biti teško uočiti zajednička obilježja. Nasilni sukob može imati razorne i trajne posljedice za mentalni i fizički integritet, primjerice, u kontekstu tekućeg rata u Ukrajini, u travnju 2022. godine objavljeno je da su ukrajinske službe presrele telefonski razgovor između ruskog vojnika i njegove supruge. Tijekom telefonskog razgovora šalili su se o silovanju Ukrajinki. Supruga mu je rekla: [„Da, smiješ. Samo koristi zaštitu.”](#)

U sklopu projekta „Volunteering Equality Rights Action VERA”, sufinanciranog od strane programa CERV, CEV je razvio modul edukacije za jačanje kapaciteta svojih članica s ciljem jačanja doprinosa volontera u suzbijanju i sprječavanju nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja na svim razinama, uključujući i nasilje koje se pojavljuje kao posljedica rata.

2. Svrha priručnika i cilj edukacije

Ovaj priručnik pokazuje kako volontiranje može podržati žrtve nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata i sukoba te doprinijeti prevenciji, i to u skladu sa smjernicama koje je izradila Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) / Mreža protiv genocida. Putem priručnika i modula edukacije cilj nam je ojačati kapacitete organizacija članica CEV-a, posebice onih s najmanje iskustva, pružanjem odgovarajućih alata, znanja i najboljih praksi koje pokazuju kako volontiranje može pomoći u suzbijanju nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja, uključujući i nasilje koje je posljedica rata.

3. Sudionici

Ovaj kratki dvosatni uvodni modul edukacije, koji se može održati na licu mjesta ili u virtualnom okruženju, usmjeren je na koordinate volontera i volontere koji nemaju iskustva u pružanju volontera podrške onima koji su pogođeni problemima nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja. Ova će im edukacija pomoći razumjeti u kojim je područjima potrebno daljnje usavršavanje, kakva je partnerstva potrebno uspostaviti te kako stečena znanja upotrijebiti za unaprjeđenje svojeg rada i zagovaranje ovih pitanja na europskoj/nacionalnoj/lokalnoj razini.

4. Program edukacije

Naziv/poruka: Vrijeme je da stanemo na kraj rodno uvjetovanom nasilju u EU-u!

10:00-10:10	Dobrodošlica, uvod i kontekst <i>Treneri će se predstaviti i objasniti zašto održavaju ovu edukaciju te u kojem kontekstu, tj. u sklopu CEV-ova projekta VERA, sufinanciranog iz programa CERV.</i>
-------------	---

	<i>Trener će opisati fizički ili virtualni prostor u kojem se edukacija održava te objasniti sve ključne značajke.</i>
10:10-10:25	Upoznavanje – aktivnosti za bolju grupnu povezanost / ledolomac
10:25-10:35	<ul style="list-style-type: none"> • Motivacija i očekivanja - aktivnost za istraživanje motivacije za sudjelovanje na edukaciji te očekivanja sudionika o ishodima, npr. „laundry line”
10:35-10:45	Predstavite program i ciljeve edukacije, s jasnim naglaskom na očekivanja koja u ovom trenutku neće biti ispunjena, ili prilagodite edukaciju gdje je to moguće da biste u program uključili neka od tih očekivanja.
10:45-10:50	Dogovorite i uspostavite pravila rada u grupi
10:50-11:20	Predstavite teorijski sadržaj sudionicima: o čemu govorimo? Uključite ključne definicije i koncepte. Slajdove možete pronaći ovdje .
11:20-11:30	Stanka za kavu
11:30-11:50	Predstavite studije slučaja i potaknite sudionike na samostalno promišljanje. Slajdove pronađite ovdje .
11:50-12:00	Izrada osobnih akcijskih planova i planiranje sljedećih koraka: samostalno rješavanje pismenih zadataka
12:00-12:10	Evaluacija edukacije / Vrednovanje učenja Završna riječ i zaključci

5. Ciljevi učenja

1. Dati **uvod u rodno uvjetovano nasilje i nasilje u obitelji nad ženama** u okviru Europske konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) i uključivanje Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW).
2. **Istražiti pitanje nasilja u obitelji nad ženama** i načine na koje volontiranje može pružiti podršku žrtvama nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja, uključujući i nasilje koje se pojavljuje kao posljedica rata.
3. **Podići razinu svijesti** o pojmovima i rizičnim čimbenicima nasilja nad ženama i djevojkama.
4. **Razumjeti definiciju i različite vrste** nasilja nad ženama, uključujući fizičko, seksualno, emocionalno i ekonomsko zlostavljanje.
5. Prepoznati **utjecaj rata i sukoba** na nasilje u obitelji nad ženama, uključujući i načine na koje raseljavanje, traume i raspad mreže socijalne podrške mogu povećati rizik od nasilja.
6. **Prepoznati izazove i mogućnosti za suočavanje** s nasiljem u obitelji nad ženama u različitim okruženjima, uključujući područja zahvaćena ratnim sukobom i područja u razdoblju nakon ratnog sukoba, te prepoznati temeljne uzroke rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata, uključujući način na koji društveni stavovi, kulturne norme i dinamika moći doprinose rodno

uvjetovanom nasilju.

6. Ishodi učenja

1. Sudionici će moći **prepoznati** glavne komponente, temeljne uzroke i procese koji doprinose sprječavanju rodno uvjetovanog nasilja, nasilja u obitelji nad ženama i rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata.
2. Sudionici će **razumjeti utjecaj rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata** na pojedince, obitelji i zajednice, uključujući fizičke, psihološke i društvene posljedice.
3. Sudionici će moći **pokazati** dublje razumijevanje načina na koji volontiranje može pružiti potporu žrtvama nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata.
4. Sudionici će **razumjeti** zašto im ovo znanje i vještine mogu biti korisne i **pokazati predanost** praćenju i doprinos dijeljenju novostečenog znanja i razumijevanja o nasilju u obitelji i rodno uvjetovanom nasilju koje se pojavljuje kao posljedica rata.
5. Sudionici će **razumjeti važnost informiranog pristupa usmjerenog na preživjele u suočavanju s** nasiljem u obitelji nad ženama koje je nastalo kao posljedica rata.
6. Sudionici će **razviti svijest o mogućim praktičnim vještinama** za sprječavanje i odgovaranje na nasilje u obitelji i rodno uvjetovano nasilje koje se pojavljuje kao posljedica rata, uključujući procjenu rizika, sigurnosno planiranje i skrb i potporu usmjerenu na preživjele te gdje i kako ih steći.
7. Sudionici će imati priliku **razviti osobni akcijski plan** za primjenu znanja i vještina stečenih tijekom edukacije u vlastitim volonterskim aktivnostima, uključujući zagovaranje sprječavanja nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja kao posljedice rata.

7. Evaluacija

Zašto je evaluacija važna?

Evaluacija zajedničkog rada s obzirom na čimbenike kao što su:

- Timski rad
- Ugodno okruženje koje je omogućilo otvorenu komunikaciju i dijeljenje
- Stečeno znanje
- Novi smjerovi u kojima organizacija može krenuti
- Zagovaranje promjena na nacionalnoj ili lokalnoj razini

https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/CERV_2021-2027

Reference of the project (project number): 101104521

Type of activity: Training

Title of the event: Training on combating and preventing domestic violence and gender violence as a result of war through volunteering

Date of the event: 29/06/2023

Duration of the event in days: 0.3

Did the event take place physically or was it online?: Online event

